

การประเมินผลโครงการ
บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
(Zoning by Agri-Map)
ปีงบประมาณ 2560

เนื้อหาสาระ

1. สาระสำคัญของโครงการ

2. ผลการประเมิน

3. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

1. สำคัญของโครงการ

พื้นที่การเกษตร 149.24 ล้านไร่

พื้นที่ไม่เหมาะสม
N= 14.52 ล้านไร่
(10%)

- นโยบาย กษ.
- ยุทธศาสตร์ 20 ปี (60-79)
- แผน 5 ปี (60-64)

Agri-Map

ข้าว

N = 8.54
ล้านไร่
(59%)

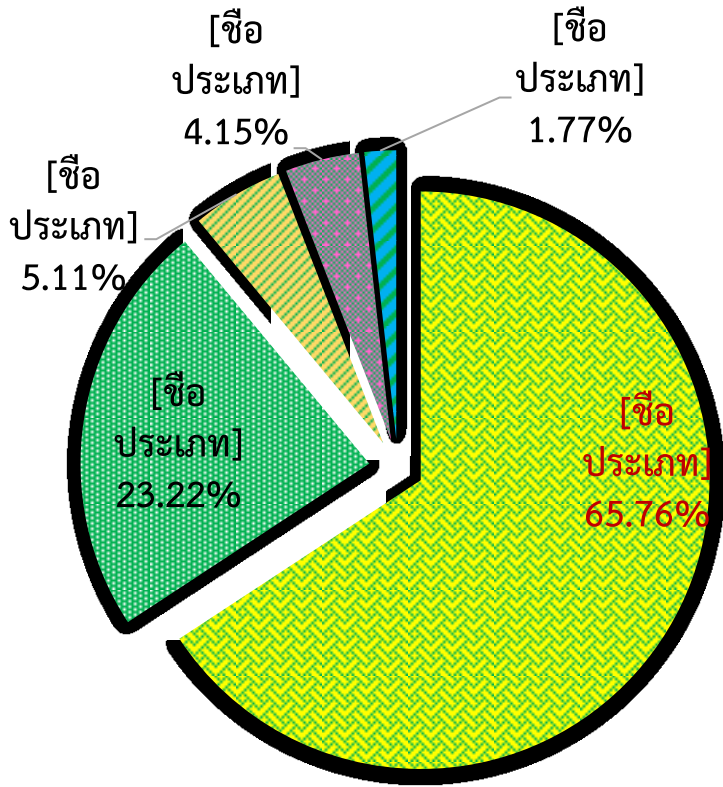
- ให้พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังกม เศรษฐกิจ
- เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนด้วยความสมัครใจ
- เกษตรกรมีรายได้&คุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังปรับเปลี่ยน

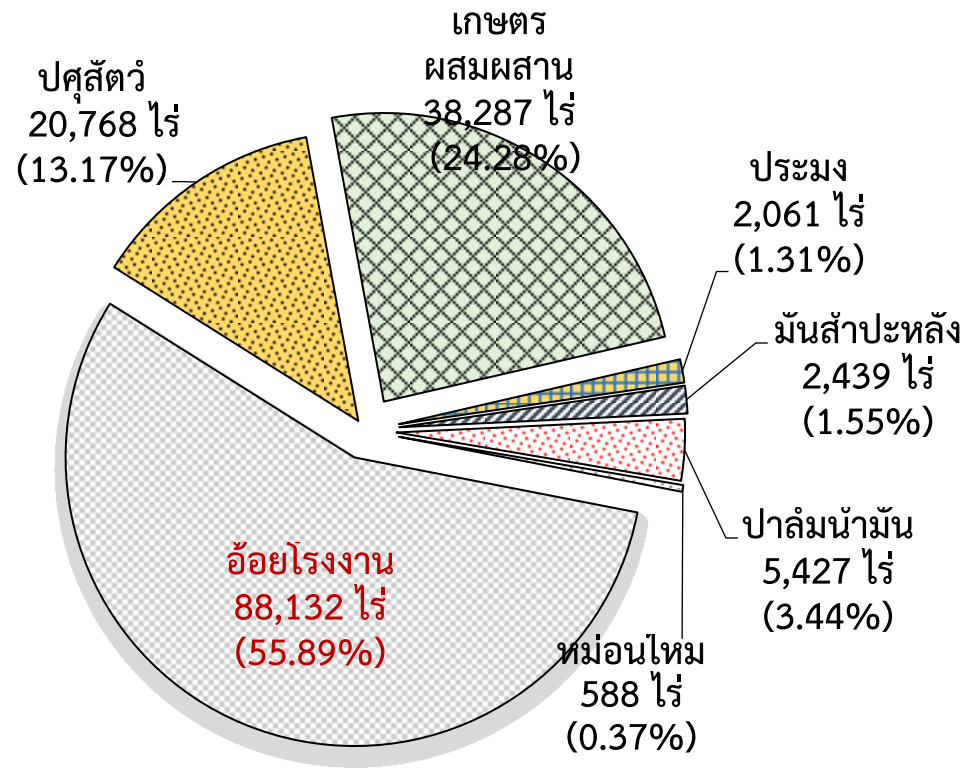
ปี 60
ข้าว 3 แสนไร่
53 จังหวัด

2. ผลการประเมิน

- 1** พื้นที่ปรับเปลี่ยน/พื้นที่โครงการ - เป้าหมาย 300,000 ไร่
- ดำเนินการได้ 157,702 ไร่ (52.57%)

แยกตามรายภาค

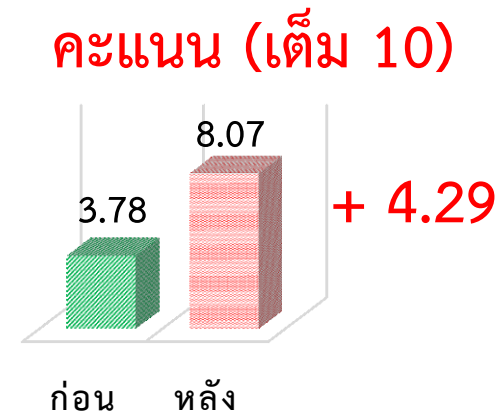
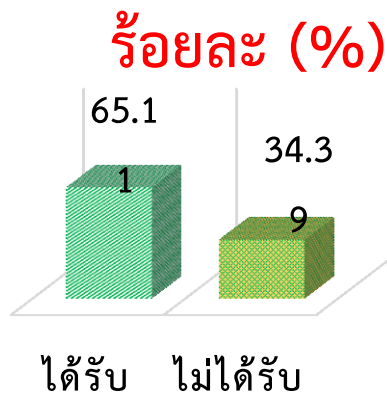

แยกตามชนิดสินค้า

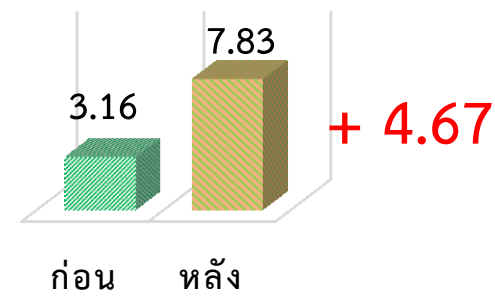
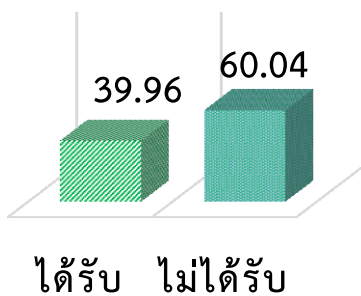
2. ผลการประเมิน (ต่อ)

2 การถ่ายทอดความรู้

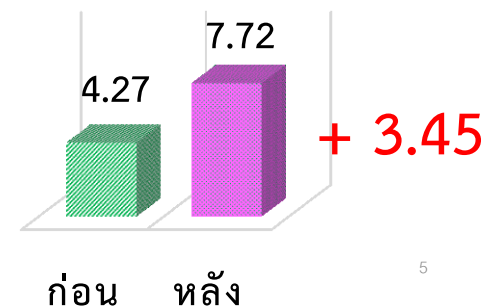
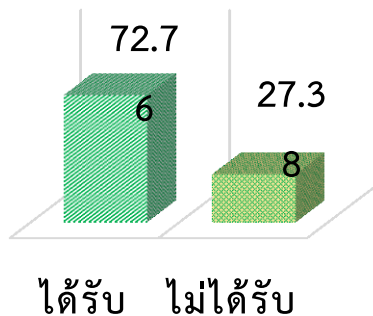
1) การปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมและเทคโนโลยีการผลิต

2) การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (S1 S2 S3 และ N)

3) การทำบัญชีครัวเรือน

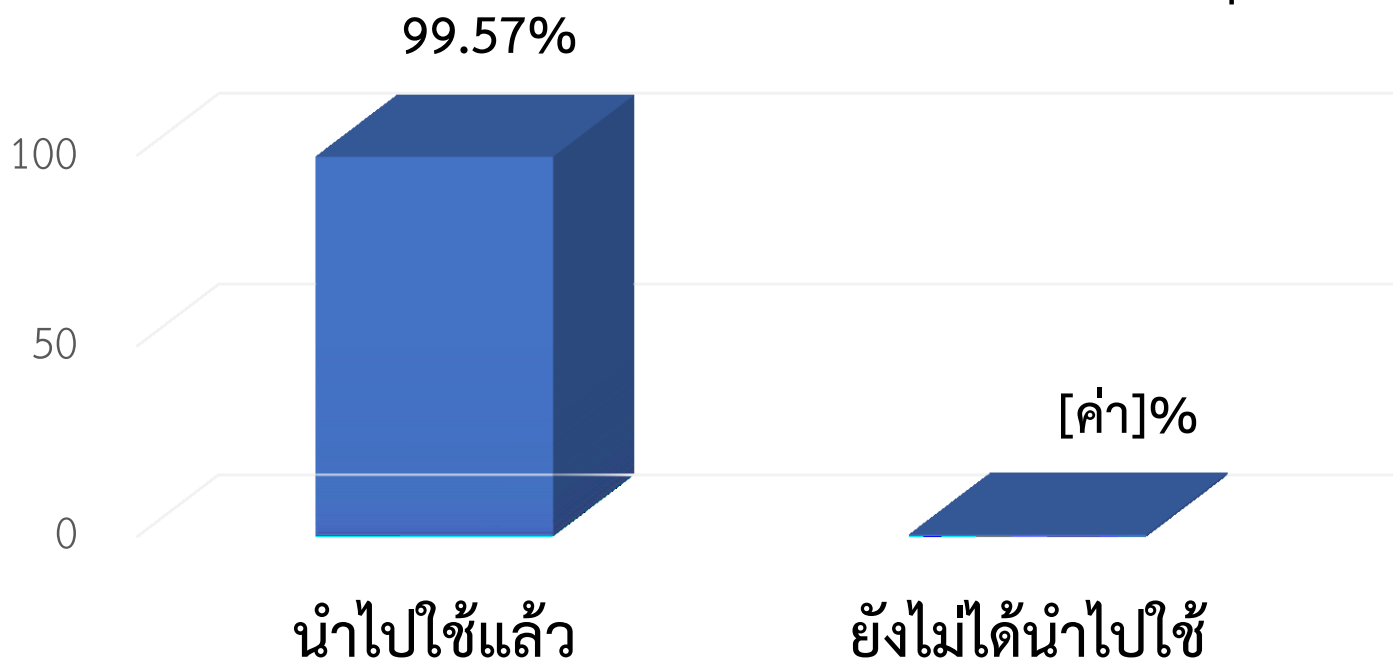

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

3 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต

เกษตรกรทุกรายได้รับปัจจัยในการปรับเปลี่ยน
(100.00 %)

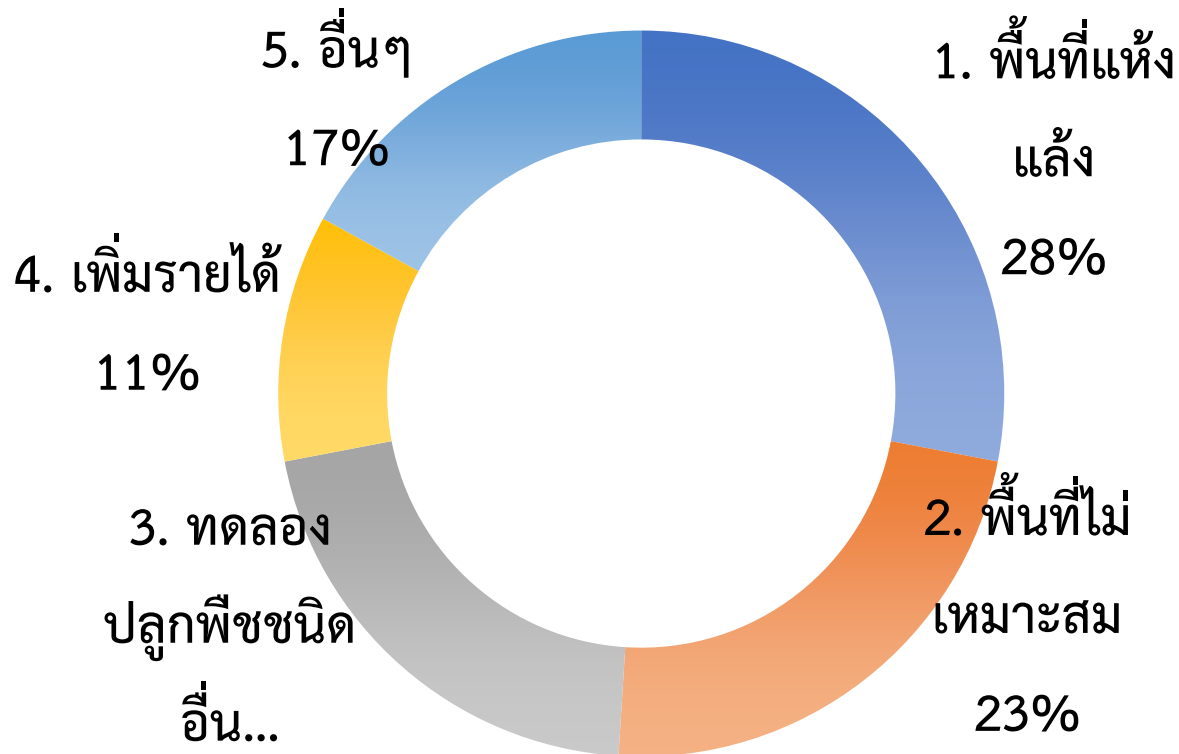
ท่อนพันธุ์ พันธุ์ผัก
พันธุ์ปลา วัสดุ
อุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

4 การปรับเปลี่ยนการผลิต

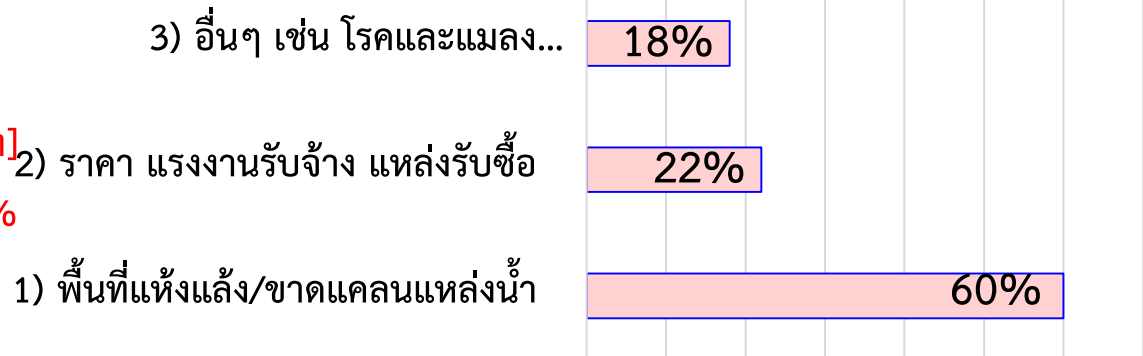
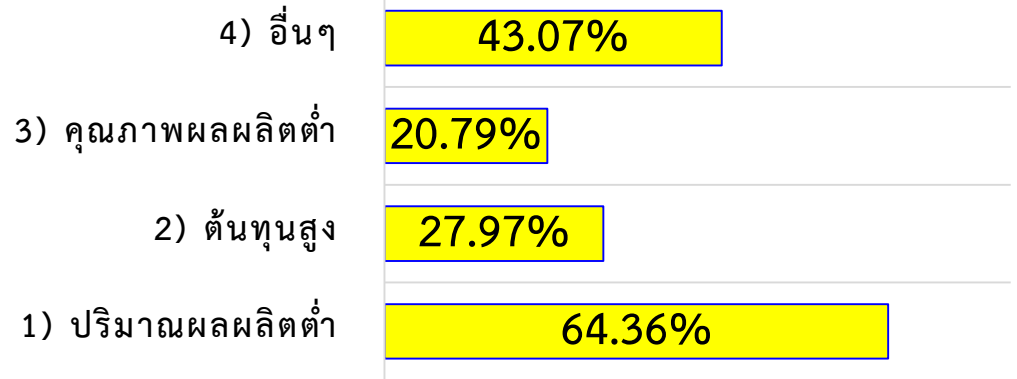
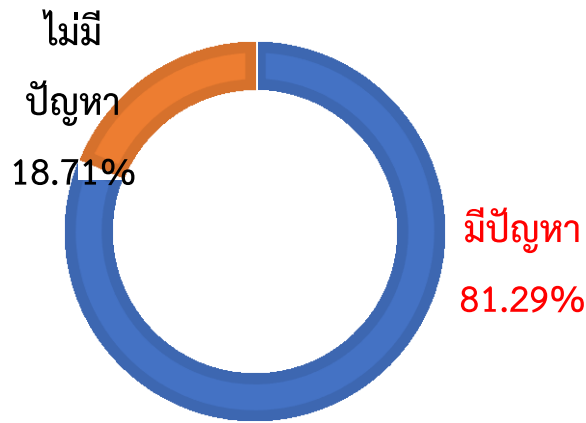
(1) เหตุจูงใจ/สาเหตุหลัก

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

4 การปรับเปลี่ยนการผลิต (ต่อ)

(2) ปัญหาการผลิต

ประสบการณ์

ไม่มี 57.71%

มี 42.29%

เฉลี่ย 10 ปี

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

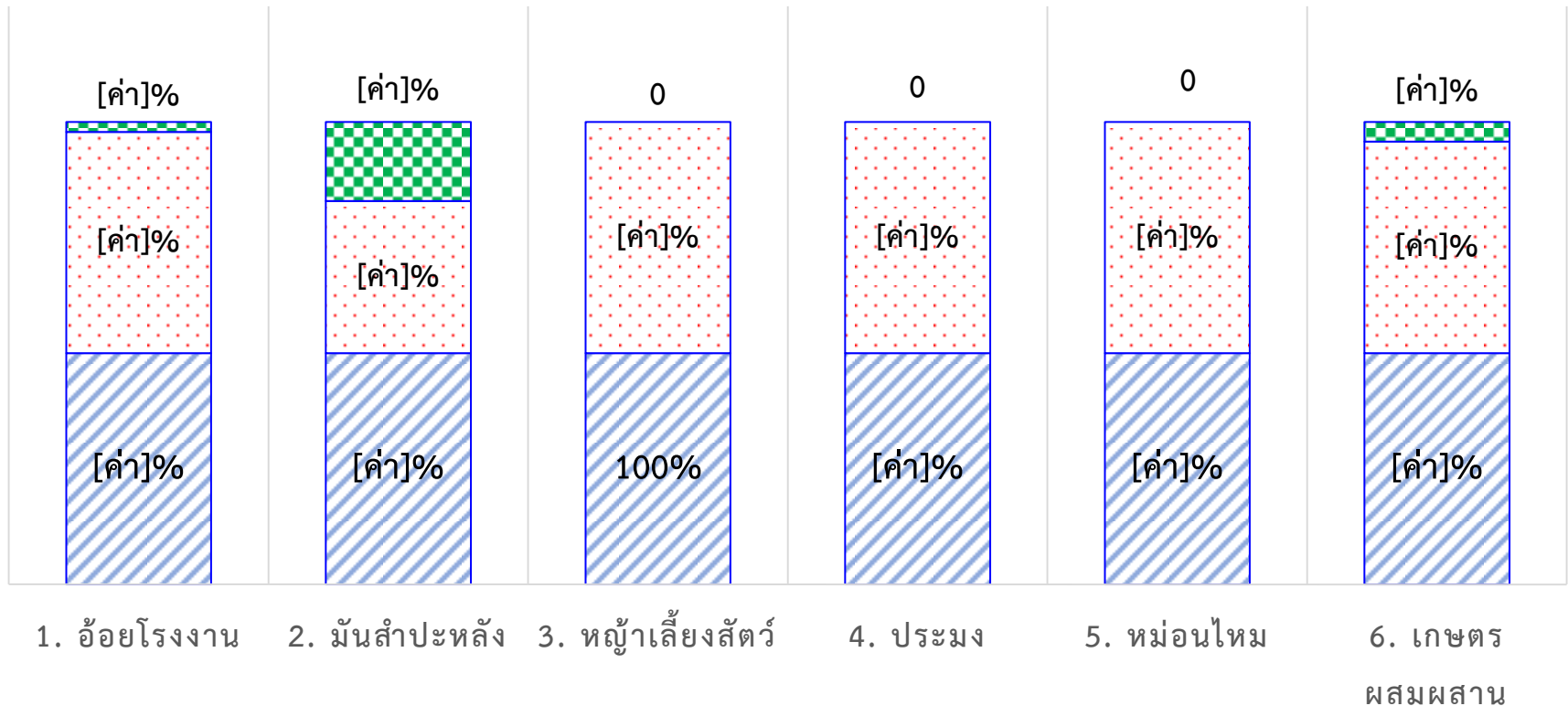
4 การปรับเปลี่ยนการผลิต (ต่อ)

(5) พื้นที่ และผลผลิต

 พื้นที่ที่ปรับเปลี่ยน

 พื้นที่ให้ผลผลิต

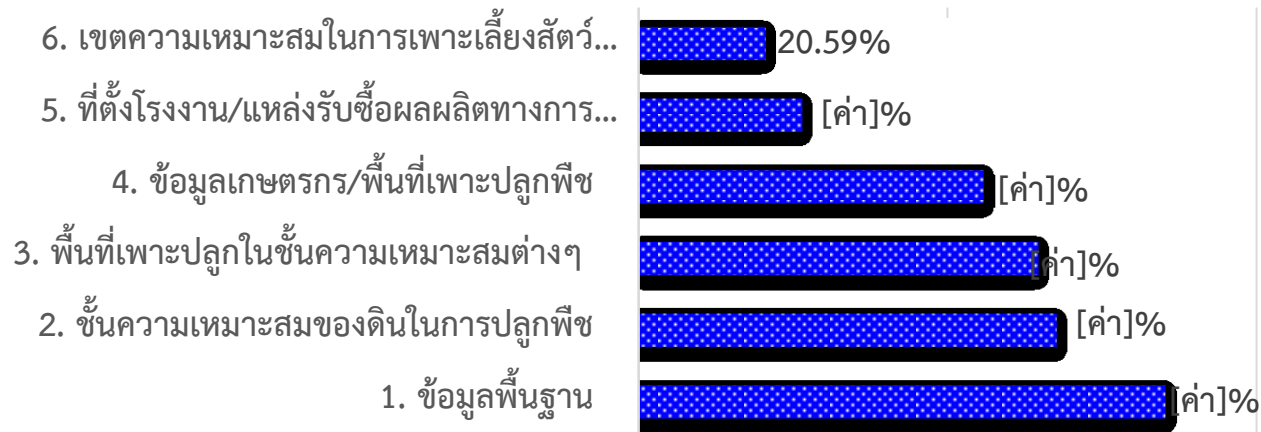
 พื้นที่ที่ยังไม่ให้ผลผลิต

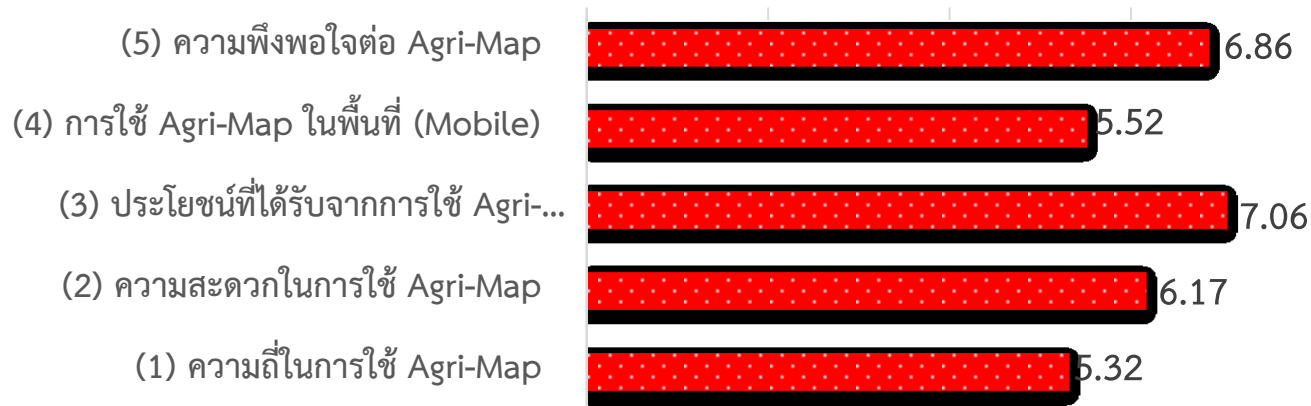
2. ผลการประเมิน (ต่อ)

5 การใช้ Agri-Map

1) การใช้ประโยชน์

2) ความพึงพอใจ

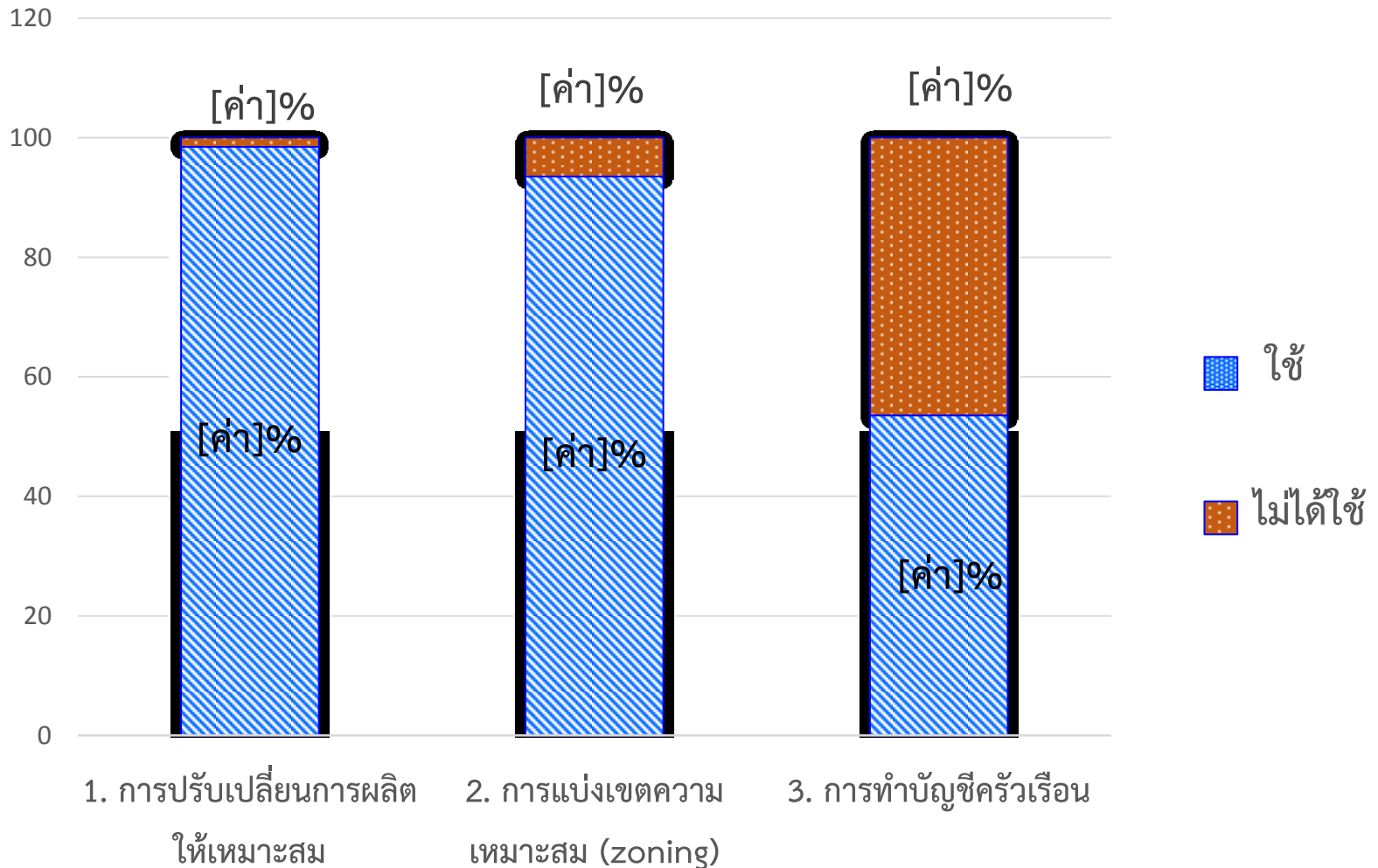
คะแนนเต็ม 10

3) ปัญหา

Online
Offline

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

1 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของเกษตรกร

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

2 ผลตอบแทนและผลผลิต

รายการ	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	มูลค่าผลผลิตเฉลี่ย (บาท/ไร่)
(1) อ้อยโรงงาน	15,300	14,454.90
(2) มันสำปะหลัง	2,190.98	4,384.15
(3) หญ้าเลี้ยงสัตว์	8,360.00	13,159.30
(4) ประมง	237.61	9,504.40
(5) หม่อนไหม	1,543.74	12,735.86
(6) เกษตรผสมผสาน		
(6.1) ระยะเวลาสั้น	623.79	11,596.18
(6.2) ระยะเวลากลาง	164.14	2,855.62

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

2 การกระจายผลผลิต (ปริมาณ)

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	การกระจายผลผลิต				
	จำหน่าย	ทำพันธุ์	เลี้ยงสัตว์	บริโภค	รวม
(1) อ้อยโรงงาน	98.72	1.28	-		100.00
(2) มันสำปะหลัง	100.00	-	-	-	100.00
(3) หญ้าเลี้ยงสัตว์	-	-	100.00	-	100.00
(4) ประมง	4.58	-	-	95.42	100.00
(5) หม่อนเลี้ยงไหม	1.06	-	98.94	-	100.00
(6) เกษตรผสมผสาน					
(6.1) ระยะสั้น	95.03	-	-	4.07	100.00
(6.2) ระยะกลาง	66.92			33.08	100.00

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

3 ผลตอบแทนสุทธิจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

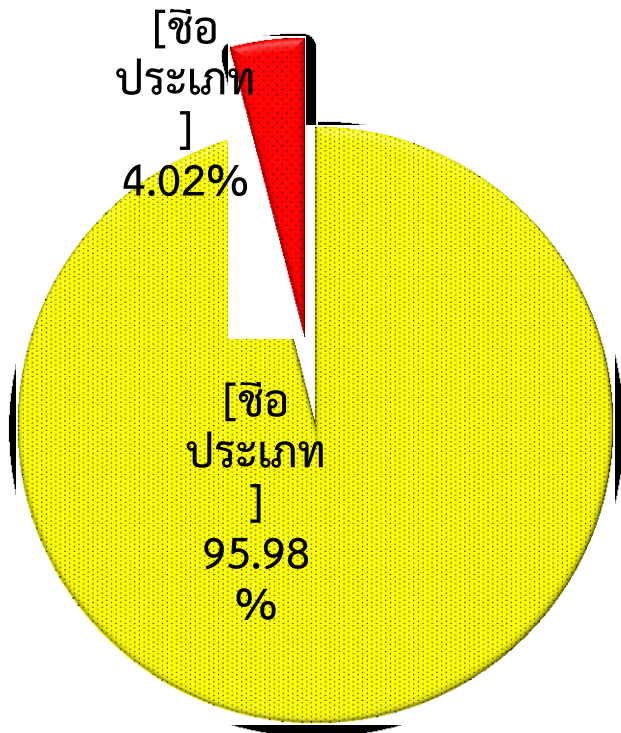
หน่วย : บาท/ไร่/ปี

รายการ	ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย	ผลต่าง
1. สิ้นค้าเดิม (ข้าว)	1,021.33	
2. สิ้นค้าชนิดใหม่		
2.1 อ้อยโรงงาน	4,344.05	3,322.72
2.2 มันสำปะหลัง	1,497.12	475.79
2.3 หญ้าเลี้ยงสัตว์	10,523.21	9,501.88
2.4 ประมง	5,804.10	4,782.77
2.5 หม่อนเลี้ยงไหม	7,809.54	6,788.21
2.6 เกษตรผสมผสาน	2,492.72	1,471.39

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

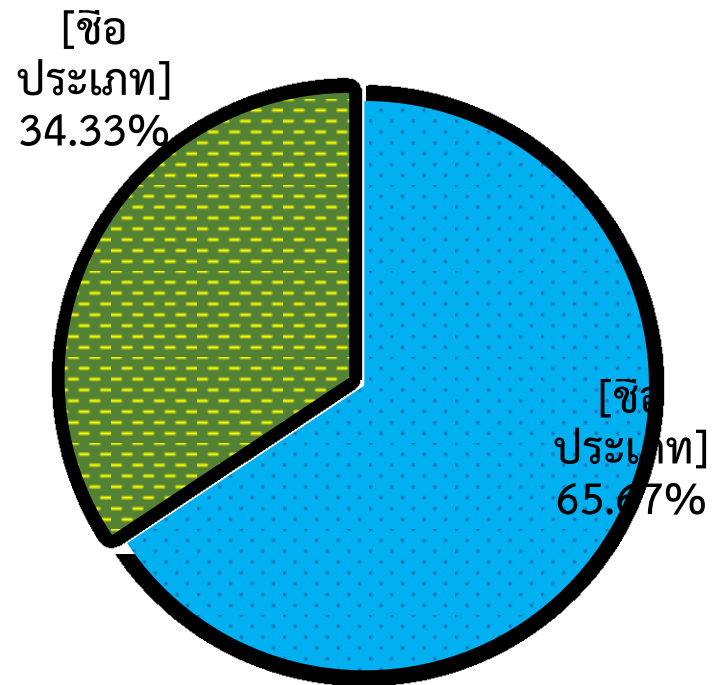
4 แนวโน้มการผลิตหลังการปรับเปลี่ยนของเกษตรกร

1) การผลิต

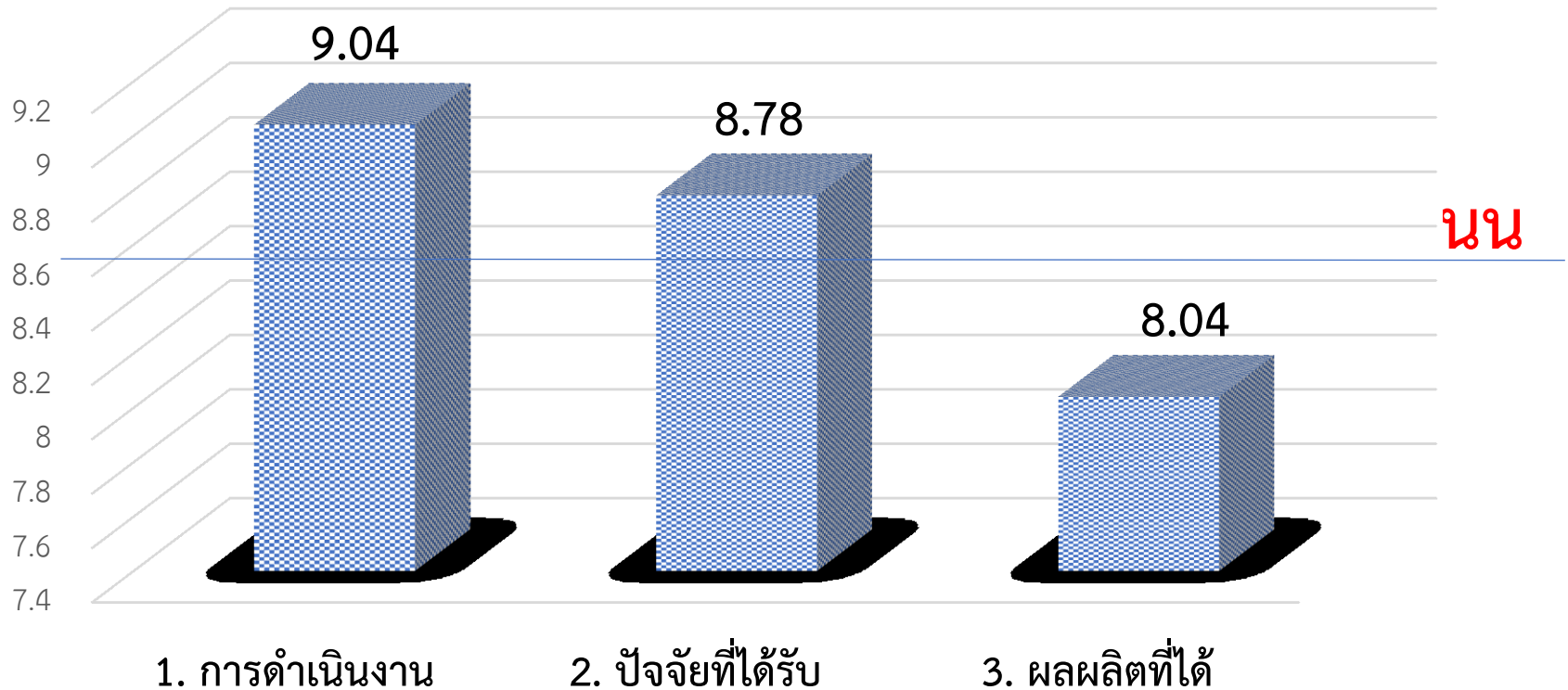
2) การขยายพื้นที่

5.22 ไร่/ราย

2. ผลการประเมิน (ต่อ)

5 ความพึงพอใจ (คะแนนเต็ม 10)

3. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบ

1. เนื่องจากมีการกำหนดเป้าหมายจากส่วนกลาง ข้อมูลใช้ประกอบการคัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร ไม่ตรงตามสภาพพื้นที่ที่เป็นจริง จึงทำให้มีบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชที่จะส่งเสริม
2. เจ้าหน้าที่บางหน่วยงานยังไม่มีความชำนาญในการใช้ Agri Map รวมทั้งจำนวนเจ้าหน้าที่มีจำกัด ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิตให้แก่เกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข การสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจน
3. เกษตรกรบางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในการปรับเปลี่ยนการผลิต และยังไม่เห็นผลผลิตที่จะได้ชัดเจน จึงไม่กล้าที่จะปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการได้เต็มพื้นที่ ทั้งนี้ เกษตรกรที่สนใจและประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ แต่มีพื้นที่ที่อยู่นอกพื้นที่ S3, N

3. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

1. ให้มีการสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าชนิดใหม่ เช่น พันธุ์คุณภาพดี (พืช/สัตว์/ปลา) ปุ๋ย ฯ หรือปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อลดต้นทุนการผลิตสินค้าชนิดใหม่ และจูงใจให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนการผลิตที่เหมาะสมมากขึ้น
2. ควรมีแปลงต้นแบบในพื้นที่ และมีเจ้าหน้าที่มาดูแลให้คำแนะนำเรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิตอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เนื่องจาก บางรายต้องการที่จะทดลองปรับเปลี่ยนไปผลิตพืชชนิดอื่น หรือไปเลี้ยงสัตว์
3. ควรศึกษาสภาพพื้นที่ของเกษตรกร ก่อนดำเนินการส่งเสริม เนื่องจากปัจจัยที่ได้รับการสนับสนุนไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หรือไม่ตรงฤดูกาลเพาะปลูกกับพืชชนิดนั้น
4. รัฐบาลควรมีมาตรการ เพื่อดึงจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น ประกันราคา ผลผลิต เงินกู้ดอกเบี่ยต่ำ กำหนดช่องทางตลาด และแหล่งรับซื้อที่แน่นอน เป็นต้น

3. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากการประเมินผล

1) กรมพัฒนาที่ดินควรจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสมแบบบูรณาการในภาพรวมที่ชัดเจน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตอย่างเต็มที่

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม อย่างต่อเนื่อง เพื่อประกอบการตัดสินใจของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการผลิต โดยร่วมกับกรมพัฒนาที่ดินจัดทำเมนูทางเลือก และชี้ให้เกษตรกรเห็นว่าพื้นที่ของเกษตรกรเหมาะสมแก่การปลูกพืชชนิดใด

3) สร้างการรับรู้ข้อมูล ความรู้เรื่อง Zoning by Agri-Map สู่เกษตรกรอย่างกว้างขวาง โดยอาจจัดพิมพ์เป็นเอกสารแผนที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าใจได้ง่าย รวมทั้งพัฒนาระบบการใช้ Agri Map online และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ และสามารถใช้ประโยชน์จาก Agri Map ได้ด้วยตนเอง

4) ทุกภาคีเครือข่าย ทั้งจากภาครัฐ เอกชน อาสาสมัคร ผู้นำ เครือข่ายเกษตรกร ศพก. ประจำตำบล ต้องช่วยกันเผยแพร่ความรู้ตามช่องทางต่าง ๆ เป็นการสร้างการรับรู้ของเกษตรกรต่อโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการในปีต่อไปจะเกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Thank You

